

MEZEI KITTI

ELŐSZÓ „A MODERN TECHNOLÓGIÁK ÉS A JOG” CÍMŰ TEMATIKUS SZÁMHOZ

A jogtudományban napjaink legaktuálisabb kérdésének számít a modern technológiák szabályozása. Az információs társadalom alapját képezik az új technikai vívmányok. Az innováció egyre inkább meghatározza valamennyi gazdasági ágazat működését, a vállalkozások versenyképességét, ez azonban felveti a stabil jogi környezetet az igényét is. A Jogtudományi Intézet ezért 2019. november 14-én, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmával rendezte meg „Az új technológiák és a jog” című konferenciát. Az előadók a technológiai fejlődés és a jogi szabályozás közötti kölcsönhatásokat elemezték a különböző területeken, különböző jogágakon keresztül. A konferencia „A jogrendszer reagálóképessége 2010–2018” elnevezésű NKFIH által támogatott FK 129018. számú kutatás keretében valósult meg. A jelen tematikus számban közölt tanulmányok közül öt az ezen a konferencián elhangzott előadások tanulmányra továbbfejlesztett változata.

A tanulmánygyűjtemény rendkívül izgalmas témákat jár körbe. A tanulmányok között olvasható több olyan írás is, amely a mesterséges intelligencia (MI) jogi vetületeit érinti. A szerzők a klasszikus jogterületek – mind a büntetőjog, mind a magánjog – fogalmi rendszerei, dogmatikája és az MI közötti összefüggéseket vizsgálják. Az MI területén belül az autonóm járművekkel kapcsolatos környezetjogi kérdések is helyet kapnak.

Az új technológiák biztonsági kockázatot is hordoznak magukban, amit tovább erősít a hálózati összekapcsoltság, illetve az MI-technológiák beágyazása a termékekbe és szolgáltatásokba. Ezért különösen fontos vizsgálni a legújabb kiberbiztonsági kihívásokat és ezek büntetőjogi vonatkozásait.

A Fintech innovációk felforgatták a pénzügyi szektort az elmúlt években. A gépi tanulás és az MI alkalmazása új alapokra helyezheti az intézmények és a befektetők döntéshozatalában alkalmazott modelljeit. Gondoljunk csak az egyre népszerűbb, algoritmussal vezérelt robottanácsadókra, amelyek jogi problémáival részletesen foglalkozik egyik szerzőnk.

A blockchain technológia felhasználása számos iparágat forradalmasíthat. A tanulmányok egy része érinti a blokklánc és az ezen alapuló kriptovaluták kurrens problémaköreit, mint például az adatvédelmi, büntetőjogi, illetve polgári jogi kérdéseit.

Ami a továbbiakat illeti, a Társadalomtudományi Kutatóközpont (TK) partnerként vesz részt a Mesterséges Intelligencia Nemzeti Laboratóriumában (MILAB). E projekt keretében a TK kutatói komplex módon vizsgálják az új technológiák nyújtotta lehetőségek társadalmi, gazdasági, politikai és jogi aspektusait. Ennek részeként a Jogtudományi Intézet az MI jogi környezetének a kihívásaival foglalkozik kiemelten.